

Apoteket i Enköping.

1761.

År 1760 anhöll magistraten i Enköping hos K. bhde i Uppsala län, att till apotekare i staden skulle utnämnas apotekargesällen Lars Nyman, som ägde den »skicklighet och kunskap som fordrades till apotekets förvaltande». Efter erhållet instämmande af K. sundhetskollegium i denna magistratens anhållan vände sig då K. bhde i skrifvelse till K. Maj:t med begäran, att privilegium å ett apotek i Enköping skulle utfärdas för N., hvilken också d. 24 april 1761 erhöll sådant.

Hvad beträffar apotekets läge före den eldsvåda, som 1799 förödde en stor del af staden, är detta ej känt. Sannolikt är att apoteket vid detta tillfälle nedbrann, men att det inom kort ånyo uppsattes, förlagdt till sin nuvarande plats i hörnet af Kungs- och Rådmanngatorna, på krönet af den s. k. apoteksbacken.

Privilegiet är af nya amorteringsfonden inlöst med 110,000 kronor.

NYMAN, LARS. Född d. 12 febr. 1732 i Nyköping.

Föräldrar: Trädgårdsmästaren

N. åtnjöt undervisning vid Nyköpings trivialsskola samt antogs som elev å apoteket Gripen i samma stad, där han ock aflade farmacie studiosi-examen. Konditionerade därefter å apotek i Norrköping och Stockholm samt på akademiapoteket Kronan i Uppsala. Erhöll d. 24 april 1761 privilegium å inrättande af ett apotek i Enköping, hvilket han, d. 28 juni examinerad som apotekare, s. å. uppsatte.

Död d. 4 mars 1785 i Enköping.

Gift d. 2 juni 1765 med MARIA CATHARINA JERLIN, född d. 20 nov. 1744, död d. 24 juni 1813, [gift 2) d. 10 april 1787 med apotekaren i Norrtälje ABRAHAM SALOMON LJUNGBERG, född d. 8 aug. 1762, död d. 26 febr. 1840], dotter till kyrkoherden i Ytter-Selö af Strängnäs stift THOMAS JERLIN och ANNA CATHARINA RÜCKER.

Barn:

MANNERCRANTZ, FREDRIC WILHELM. Innehade åren 1785—92 apoteket i Enköping. (Se under apoteket i Sigtuna sid. 276.)

FORSLUND, SAMUEL NIKLAS. Född d. 1 juni 1766.

Föräldrar: Kyrkoherden i Sparrsätra i Uppland, ANDERS FORSLUND, född d. . . . 1710, död d. 14 april 1772, och EVA MARIA SAMUELSDOTTER ENANDER, född d. 2 maj 1744, död d. 4 maj 1768.

Efter avslutad skolgång antogs F. 1779 till elev hos apotekare Lars Nyman i Enköping, där han äfven blef farmacie studiosus. Reste sedan till Finland, där han konditionerade å tvenne apotek i Åbo, hvarpå han återvände till Sverige och tog anställning hos apotekare C. C. Hellman å apoteket Hjorten i Stockholm. Köpte 1792 apoteket i Enköping och examinerades d. 15 april s. å. till apotekare.* Innehade Enköpings apotek till 1803, hvilket år N. sålde detsamma och slog sig ned å egendomen Stäholm i Västmanland.

Död d. . . . 1812 å Stäholm.

Gift d. 21 juli 1796 i Stockholm med JOHANNA GUSTAVA CAROLINA HELLMAN, född d. . . ., död d. 25 dec. 1832, dotter till . . .

Barn: LISA GRETA, född d. 7 maj 1797 i Enköping, död d. 24 febr. 1812 å Stäholm; — CAROLINA CHARLOTTA, född d. 14 febr. 1800 i Enköping, död d. . . .

LINDSTRÖM, ISRAËL. Född d. 16 juli 1763 i Stockholm.

Föräldrar: Muraren JOHAN LINDSTRÖM, född d. . . ., död d. . . ., och ANNA RYBERG, född d. . . . död d. . . .

* Som mantalslängder för åren 1795 och 96 upptaga apotekare Mannercrantz med familj såsom boende i Enköping, och apot. Forslund förekommer i sådan först år 1797, är möjligt, men har ej kunnat fastställas, att årtal 1792, uppgifvit af Sacklén, är felaktigt.

L. erhöill skolundervisning vid Stockholms katedralskola samt antogs 1780 till elev å hofapoteket Lejonet i Stockholm, där han efter aflagd farmacie studiosi-examen stannade till början af år 1800. Efter kondition å ett par apotek samt å apoteket i Enköping inköpte L. 1803 detta. Undergick s. å. apotekar-examen. Skötte till sin död på ett utmärkt sätt sitt apotek.

Död d. 13 nov. 1822.

Gift d. 27 juli 1810 med ULRIKA CHRISTINA HALLERSTRÖM, född d. . . 1785, död d. 3 juli 1859 [gift 2) d. 3 dec. 1823 med apotekaren ISAK TIWANDER, se nedan], dotter till kyrkoherden i Enköpings-Näs församling inom Uppsala stift, ANDERS LUDVIG HALLERSTRÖM och ANNA CATHARINA GRUNDEL.

Barn: JOHAN LUDVIG, född d. 2 aug. 1811, död d. . . 188... Handlande; — ISRAËL GUSTAF, född d. 7 dec. 1814, död d. 2 juli 1879. Apotekare i Sala; — CAROLINA MATHILDA, född d. 3 sept. 1816, död d. . . . 1892; — AMALIA CHRISTINA ALBERTINA, född d. 24 april 1818, död d. 1 okt. 1896, gift d. 25 mars 1840 med provinsialläkaren i Enköpings distrikt, med. d:r PAUL AUGUST MARTIN, född d. 12 april 1806, död d. 11 juni 1848; CHARLOTTA SOFIA, född d. 5 okt. 1819, död d. 16 maj 1893, gift d. . . . 1848 med kronofogden, sedermera räntmästaren i Uppsala CARL ERIK WALLIN, född d. 11 okt. 1817, död d. 1 juni 1880; — CARL AXEL, född d. 13 mars 1821, död d. 16 maj 1841 i Filipstad. Farmacie studiosus.

TIWANDER, ISAK. Född d. 19 dec. 1794 på Forstena i Tunhems socken i Västergötland.

Föräldrar: Handlanden i Skara PER TIWANDER, född d. . . . 1763, död d. 20 sept. 1806, och ULRIKA FRÖBERG, född d. . . . , död d. . . . 1802.

Efter skolundervisning vid läroverket i Skara antogs T. 1808 till elev å apoteket Kronan i Borås, där han 1813 aflade farmacie studiosi-examen. Konditionerade sedan från juni 1813 till dec. 1816 å akademiapoteket Kronan i Uppsala, därefter till 1821 å apoteket Fläkta Örnén i Malmö samt från sistnämnda år till febr. 1823 som laborant å apoteket Morianen i Stockholm. Aflade d. 16 april 1823 apotekarexamen och blef omedelbart därefter föreståndare för apoteket i Enköping, af hvilket han i dec. s. å. blef ägare. Erhöill d. 5 maj 1824 privilegium å apoteket, och innehade han detsamma till d. 26

maj 1861, då han sålde det till apotekare C. J. H. Hornberg, hvarefter han bosatte sig i Stockholm.

T. blef ledamot af Linnéska samfundet 1832 och erhöll 1860 af Svenska Trädgårdsföreningen medalj för trädgårdsodlingens befrämjande.

Död d. 12 juni 1880 i Stockholm. Var vid sitt fränfalle senior inom landets apotekarkår.

Gift d. 3 dec. 1823 med ULRIKA CHRISTINA HALLERSTRÖM, född d. . . 1785, död d. 3 juli 1859 [gift 1) d. 27 juli 1810 med apotekaren i Enköping ISRAËL LINDSTRÖM, se ofvan], dotter till kyrkoherden i Enköpings-Näs församling inom Uppsala stift, ANDERS LUDVIG HALLERSTRÖM och ANNA CATHARINA GRUNDEL.

Barn: AURORA EUFROSYNA, född d. 13 sept. 1824, död d. 6 maj 1899, gift d. 24 aug. 1850 med apotekaren CARL JOHAN HENRIK HORNBERG, född d. 5 nov. 1819, död d. 11 febr. 1894; — ULRIKA JOSEFINA, född d. 24 mars 1826, död d. 27 sept. 1907, gift d. . . . med examinerade apotekaren HANS HENRIK ROGH, född d. . . . , död d. 28 jan. 1861. (Rogh blef farmacie studiosus i Göteborg d. 1 aug. 1846, aflade apotekarexamen d. 26 mars 1851 och arrenderade apoteket i Enköping från 1860); — SOFIA DOROTEA, född d. 5 sept. 1829, död d. . . . 1886, gift d. 10 mars 1850 med kaptenen vid K. flottan HÅKAN AUGUST LILJEBLAD, född d. 12 juli 1810, död d. 26 juni 1880.

HORNBERG, KARL JOHAN HENRIK. Född d. 5 nov. 1819 i Nors socken i Värmland.

Föräldrar: Gästgifvaren JONAS HORNBERG, född d. 29 dec. 1795, död d. . . , * och EMILIA SOFIA HABICHT, född d. 9 dec. 1793, död d. 11 mars 1851.

H. antogs efter undervisning vid trivjalskolan i Borås i jan. 1833 till elev å apoteket i Enköping samt aflade därstädes d. 30 maj 1838 farmacie studiosi-examen. Inskrefs vårterminen 1839 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 30 maj 1840 apotekarexamen.

Konditionerade därefter under tre månader å apoteket Morianen i Stockholm och från d. 1 okt. 1840 å hofapoteket Lejonet i samma stad, därvid från början af 1841 som föreståndare för K. serafimerlasarettets apotek. Från hösten s. å. till d. 1 jan. 1844 tjänstgjorde H. på apoteket Gripen i Nyköping, därefter till d. 1 maj 1850 å apoteket i Enköping. Inköpte sistnämnda år

* J. Hornbergs dödsår har ej kunnat utrönas; hustrun omgift d. 11 aug. 1844 med klockaren i Nor. Gustaf Hamberg, död d. 20 febr. 1849.

apoteket i Nätra inom Västernorrlands län, hvilket H. med K. Maj:ts tillstånd år 1852 flyttade till Örnköldsvik. Inköpte d. 26 maj 1861 apoteket i Enköping, hvarefter han d. 1 okt. s. å. sålde apoteket i Örnköldsvik till apotekare A. N. Borgström. Enköpings apotek, å hvilket han erhöill privilegium d. 20 febr. 1863, innehade H. till d. 1 jan. 1875, då han sålde detsamma till apotekare A. H. G. Kaijser och bosatte sig i Stockholm.

Var sedan under en följd af år föreståndare för Industri-kreditaktiebolagets i Stockholm afdelningskontor vid Arsenalsgatan.

Död d. 11 febr. 1894 i Stockholm.

Gift d. 24 aug. 1850 i Enköping med AURORA EUFROSYNA TIWANDER, född d. 13 sept. 1824, död d. 6 maj 1899, dotter till apotekaren i Enköping ISAK TIWANDER och ULRIKA CHRISTINA HALLERSTRÖM.

Barn: AURORA ULRIKA, född d. 3 nov. 1851 i Nätra, död d. 9 okt. 1910 i London, gift d. 2 juni 1877 i Stockholm med dåvarande svensk-norske vice konsuln och konsulatsekreteraren i Håvre, numera f. d. svenske generalkonsuln i London, fil. kand. DANIEL DANIELSSON, född d. 18 febr. 1846; — ISAK CARL, född d. 14 okt. 1852 i Örnköldsvik, död d. 29 nov. 1910. Student i Uppsala 1873. Tandläkare i Paris; — AXEL JOHAN, född d. 1 okt. 1854, död d. 3 april 1856; — HARALD PAULUS, född d. 5 maj 1857 i Örnköldsvik. Bankdirektör, Stockholm; — KNUT, född d. 7 febr. 1859, död d. . . . 1864; — ULTIMA, född d. 23 jan. 1861, död d. 15 april 1895, gift 1) d. 24 nov. 1880 med franske läkaren, med. d:r, förste lifmedicus, H. M. drottning Viktorias af Sverige läkare, AXEL MARTIN FREDRIK MUNTHE, född d. 31 okt. 1857, i hans första gifte, 2) d. . . . 1892 med bryggaren CARL GUSTAF WILHELM RICHTER, född d. 25 sept. 1863; — VERA ULTIMA, född d. 9 juli 1868 i Enköping, gift d. 2 mars 1901 med köpmannen i Hamburg friherre KNUT GUSTAF SIGFRID ÅKERHJELM AF BLOMBACKA, född d. 1 okt. 1873.

KAIJSER, ARTHUR HUMPHREY GEORG. Innehade apoteket i Enköping åren 1875—1904. (Se under apoteket Elefantens i Stockholm, sid. 226.)

BÄCKSTRÖM, ANDERS HELMFRID. Född d. 21 nov. 1856 i Ulricehamn.

Föräldrar: Garfveriidkaren PER ANDERS BÄCKSTRÖM, född d. 27 juli 1818, död d. 20 nov. 1872, och ANNA CHRISTINA LUNDGREN, född d. 17 nov. 1818, död d. 30 april 1876.

B. erhöll åren 1865—69 undervisning vid Arvika lägre elementarläroverk, därefter åren 1869—71 vid Jönköpings och 1871—72 vid Karlstads högre elementarläroverk. Antogs d. 8 juni 1872 till elev på apoteket Örnen i Karlstad, där han undergick farmacie studiosi-examen d. 27 jan. 1876. Tjänstgjorde sedan å nämnda apotek till d. 26 april s. å. samt å apoteket i Hörby från d. 28 maj 1876 till d. 23 aug. 1878, hvilket år han på hösten inskrefs vid farmaceutiska institutet. Tjänstgjorde under ferierna sommaren 1879 å apoteket i Ängelholm samt aflade apotekarexamen d. 25 maj 1880. Var därefter anställd på apoteket Örnen i Karlstad från d. 28 maj s. å. till d. 21 juni 1893 samt som föreståndare för med.-förrådet i Molkom från nämnda dag till d. 1 febr. 1900. Erhöll d. 6 okt. 1899 personligt privilegium å apoteket i Brösarp, Kristianstads län, samt d. 11 nov. 1904 transport till apoteket i Enköping.

Apotekshuset därstädes lät B. år 1912 till det yttre fullständigt renovera, hvarjämte lokalerna tid efter annan undergått smärre förbättringar.

B. var åren 1906—12 fullmäktig i apotekarkårens lifränte- och pensionskassa samt under samma tid revisor i Sveriges apotekares kreditaktiebolag; var ledamot af den af apotekarsocieteten år 1907 tillsatta s. k. löne- och tjänstgöringsregleringskommittén samt arbetsåret 1908—09 ledamot af farmaceutiska föreningens styrelse. Är sedan hösten 1905 suppleant i styrelsen för nya amorteringsfonden för apoteksprivilegier samt sedan år 1909 ledamot af apotekarsocietetens direktion. Sedan år 1910 ledamot af styrelsen för svenska medicinalväxtföreningen.

Äfven åtskilliga kommunala uppdrag hafva anförtratts B.; så är han sedan 1905 revisor af Enköpings stads räkenskaper och förvaltning samt fr. o. m. år 1909 stadsfullmäktig i nämnda stad. Är sedan 1908 hufvudman i Enköpings sparbank och sedan 1910 ledamot af styrelsen för Västerås m. fl. städers hypoteksförening.

Ledamot af Svenska läkarsällskapet 1907.

Gift d. 15 juli 1893 i Karlstad med BERHTA THERESIA HALLBERG, född d. 4 maj 1866, dotter till kamreraren BERNDT ELIS HALLBERG och ANNA FREDRIKA LIDBERG.

Barn: VERA, född d. 26 maj 1894 i Molkom; — ELSA, född d. 8 febr. 1903 i Brösarp.